

Çağdaş Türkiye Edebiyatı

	Çağdaş Türkiye Edebiyatı	Ders Saati	28 saat video ders saati ve 152 saat bağımsız çalışma
Dersi Veren	Zeynep Erk Emeksiz zeemeksiz@gmail.com	Toplam Ders Saati	180 saat
Dil	Turkish	AKTS	6
Ev Sahibi Kurum	LMU	Derse Katılım Belgesi Veren Kurum	LMU
Derse Katılım Alt Limit	5	Derse Katılım İçin Üst Limit	30
Ders Günü	Perşembe 11 am - GMT+1 1 pm - GMT+3		

Dersin Kısa Tanıtımı

Yazın estetiği ve yazınsallık gibi kavramlar bugüne kadar genellikle mimesisçi, yapısalcı ve post yapısalcı kuramcılarının bakış açılarıyla ele alınmıştır. Biz bu derste tersinden bir çalışma yaparak yazarların nasıl bir yazın estetiği öngördüğünü ve nasıl yazdığını betimlemeye çalışacağız. Bu ders boyunca çağdaş Türkiye yazınından seçtiğimiz 7 yazarın eserleri ve kuramsal yazıları üzerinden çözümleme yapacağız.

Dersin Tanıtımı

Poetika sözcüğü Aristo'dan bu yana en genel anlamıyla yazınsal metinlerin taşıdığı temel özellikleri betimlemek için kullanılmıştır. Daha çok yapısalcı yazınbilim kuramlarında kullanılan bu sözcük günümüzde kuram dışında 'yazınsallık' anlamında da kullanılmaktadır. Poetika hakkında bugüne kadar hep kuramcılarının ve eleştirmenlerin kaleminden okuduk. Peki, yazarlar ve şairler yazınsallığı ve poetikayı nasıl ele alıyor? Metinleri nasıl yazınsal kılıyor? Dersimizin öncelikle Türkiye edebiyatında yazarların kendi sözlerinden ve eserlerinden yola çıkarak poetika anlayışlarının nasıl olduğunu betimlemeye çalışacağız.

Dersimizde bu çalışma için iki tür kaynak kullanacağız: Yazar ve şairlerin belirli eserleri ve basılmış, kaydedilmiş söyleşi ve denemeleri. Seçtiğimiz yazarlardan bazılarının kendi bakış açılarını açıkça dile getirdikleri yazılarını bulmak mümkün. Örneğin Orhan Pamuk ve Ferit Edgü hem kitaplarında hem de söyleşilerinde yazınsallıktan ne anladıklarını, sanat ve estetiğin nasıl ele alınabileceğini açıkça dile getirmektedir. Ancak kimi yazarların söyleşileri ve denmelerinden satır arası okuyarak böyle bir bakış açısı çalışması yapabiliriz.

Örneğin Yaşar Kemal hiçbir zaman epik söylemin nasıl yazınsallığa dönüştürdüğünü açıkça ifade etmemiştir ancak hem eserlerinden hem de söyleşilerinden yola çıkarak bunu gözlemleyebiliriz.

Dersin Amacı

1. Yazın eleştirisinin ve yazın kuramının temel kavramlarını tanıtmak ve öğrencilerin uygulama yapmalarını sağlamak
2. Yazınsal metinlerde anlamsal ve biçimsel çözümleme yapma yöntemlerini tanıtmak
2. Yazınsal metnin estetik yapısına göre farklı okuma biçimleri konusunda öğrencilerin bilincini yükseltmek

Dersin Çıktıları

1. Ders boyunca bilimsel anlamda yazınsal bir metinden bakış açısı çalışmasının nasıl yapılabileceğini örnekleriyle sunulacak ve böylece katılımcılar yazınsal çözümleme yöntemlerini uygulamalı olarak çalışabilecekler.
2. Çalışmamızın daha naif olan sonuçlarından biri ise katılımcılar yazınsal bir metnin nasıl kurulabileceğini ve okunabileceğini keşfedebilecekler. Bu ders her ne kadar yazarlık eğitimi amaçlanmasa da yaratıcı yazma edimi olanlar için de yararlı olabilecektir.

Öğrencilerin Yükümlülükleri

1. Öğrencilerin derse katılmadan önce seçilen eserleri ve kuramsal yazıları yakın okuma soruları eşliğinde okumaları, düzenli olarak video dersleri izlemeleri ve online yüzyüze tartışma platformuna katılmaları beklenmektedir.
2. Bu dersten sertifika ve AKTS kredisi almak isteyen öğrencilerin dönem sonunda bir makale yazmaları gerekecektir. Makale seçtikleri bir yazar ve eseri üzerine yazınsal bir çözümleme hakkında olacaktır. Bu dersi kredisiz alanların makale yazma yükümlülükleri olmayacaktır.
3. Öğrencilerin iyi düzeyde Türkçe bilmeleri gerekmektedir.

Ders Düzeni

Öğrencilerin seçilen metinleri daha etkili okuyabilmeleri ve çalışabilmeleri için yakın okuma soruları ders sayfasına haftalık olarak yüklenecektir. Online ders malzemesine www.coworkingsquares.de adresinden ulaşabilirsiniz. Ayrıca öğrenciler her haftanın sonunda çalışılan konu ile ilgili kısa ders notuna ulaşabileceklerdir.

Her hafta Salı günleri 20 şer dakikalık 2 video ders sisteme yüklenecektir. Ayrıca Perşembe günleri 60 dakikalık online canlı görüşme olacak ve öğrencilerle yüz yüze tartışma ve soruları yanıtlama oturumu yapılacaktır.

Derse AKTS olarak katılan öğrencilerin seçtikleri bir yazarın eseri üzerine en az 2000 sözcük içeren bir makale yazmaları ve 1 Eylül'e kadar teslim etmeleri gerekmektedir.

Ders Planı

1. Hafta: Yazınsal metin çözümlemesinde temel kavramlar
2. Hafta: Yaşar Kemal Poetikasi: Tek Kanatlı Bir Kuş ve Yaşar Kemal Kendini Anlatıyor
3. Hafta: Orhan Pamuk Poetikasi: Benim Adım Kırmızı
4. Hafta: Orhan Pamuk Poetikasi: Saf ve Düşünceli Romancı
5. Hafta: Bilge Karasu Poetikasi: Kısmet Büfesi
6. Hafta: Bilge Karasu Poetikasi: Göçmüş Kediler Bahçesi
7. Hafta: Leyla Erbil Poetikasi: Cüce
8. Hafta: Leyla Erbil Poetikasi: Karanlığın Günü
9. Hafta: Hasan Ali Toptaş Poetikasi: Kayıp Hayaller Kitabı
10. Hafta: Hasan Ali Toptaş Poetikasi: Uykuların Doğusu
11. Hafta: Ferit Edgü Poetikasi: Avara Kasnak
12. Hafta: Ferit Edgü Poetikasi: Biçimler Renkler Sözcükler
13. Hafta: Aslı Erdoğan Poetikasi: Taş Bina ve Diğerleri
14. Hafta: Roman ve yazınsallık üzerine farklı kuramların genel bir karşılaştırması

Course Schedule

- Week 1 Basic notions and terms of literary text analysis
Week 2 Poetics of Yaşar Kemal: Tek Kanatlı Bir Kuş
Week 3 Poetics of Orhan Pamuk: Benim Adım Kırmızı
Week 4 Saf ve Düşünceli Romancı
Week 5 Poetics of Bilge Karasu: Kısmet Büfesi
Week 6 Göçmüş Kediler Bahçesi
Week 7 Poetics of Leyla Erbil: Cüce
Week 8 Karanlığın Günü
Week 9 Poetics of Hasan Ali Toptaş: Kayıp Hayaller Kitabı
Week 10 Uykuların Doğusu
Week 11 Poetics of Ferit Edgü: Avara Kasnak
Week 12 Biçimler Renkler Sözcükler
Week 13 Poetics of Aslı Erdoğan: Taş Bina ve Diğerleri
Week 14 A comparative review of approaches to literariness

Zeynep Erk Emeksiz kimdir?

Zeynep Erk Emeksiz anlambilim ve yazın kuramı üzerine çalışan bir dilbilimcidir. Doktora çalışmasını 2003 yılında Ankara Üniversitesi Dilbilim Bölümünde tamamlayan Emeksiz'in Türkçede adlar ve eylemlerin anlamsal yapısı, kiplik ve olumsuzluk yapıları üzerine yayımlanan pek çok çalışması bulunmaktadır. 1993-2017 yılları arasında Anadolu Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde akademisyen olarak Doç. Dr. ünvanıyla çalışan Emeksiz darbe sonrası barış dilekçesine imza veren diğer 30 meslektaşıyla birlikte Rektör Naci Gündoğan'ın iradesi ve 686 nolu KHK ile üniversiteden ihraç edilmiştir. Hocamız hala Anadolu Üniversitesinden ihraç edilen barış akademisyenlerinin kurduğu Eskişehir okulu dayanışma akademisinde yazınbilim ve dilbilim dersleri vermektedir. Kendisinin ayrıntılı özgeçmişine <https://www.eskisehirokulu.org/> adresinden veya <https://independent.academia.edu/ZeynepErkEmeksiz> adresinden ulaşabilirsiniz.

Haftalık Ders Çalışma Planı

1. Hafta: Bu hafta yazın kuramında temel kavramlar, yazın eleştirisinde temel yaklaşımlar, yazın estetiği kavramlarını ve roman çözümlemesinin temel öğelerini çalışacağız.

Sorular:

1. Yazınsal metinleri yazınsal olmayan metinlerden nasıl ayırırız?
2. Yazınsal bir metni okuma sürecinizi betimleyebilir misiniz? Daha çok hangi türde eserler okursunuz? Neden?
3. Tarihsel süreç içinde yazınsal metinleri çözümleme yöntemleri nasıl değişmiştir? Orta çağ batı romanından günümüze romanda yazınsallık anlayışı nasıl bir değişim göstermiştir?
4. Yazınsal söyleme özgü söz sanatları nelerdir? Metafor, alegori, metonomi, metinler arasılık, çok seslilik kavramlarına birer örnek verebilir misiniz?
5. 2. Estetik nedir? Yazın estetiği ne demektir?
6. Yazınsal gösterge nedir? Özellikleri nelerdir? Bir metinde göstergeler nasıl saptanır?

Okuma Listesi

Moran, Berna. Edebiyat Kuramına Giriş. Syf. 17-35
Emeksiz, Zeynep. Yazın Estetiği.

2-3 Hafta: Yaşar Kemal Poetikası

Bu hafta Tek Kanatlı Bir Kuş romanı ve Yaşar Kemal'in söyleşilerinden yola çıkarak Yaşar Kemal'in nasıl bir yazınsallık öngördüğünü ve eserlerinde yazınsal estetik öğelerin neler olduğunu betimlemeye çalışacağız. Dersimizde yazınsal metinlerde metafor, metinler arasılık ve epik söylem gibi kavramları da araştıracağız. Okuyacağımız eserlerin dışında Yaşar Kemal poetikasını belirgin bir biçimde temsil eden Dağın Öte Yüzü üçlemesini de okumanızı öneririm.

Okuma Listesi

1. Tek Kanatlı Bir Kuş
2. Yaşar Kemal Kendini Anlatıyor syf 83-85; syf. 122-124
3. A'dan Z'ye Yaşar Kemal, Alpay Kabacalı, YKY, 2004

Tek Kanatlı Bir Kuş için Okuma Soruları

1. Korkunun kökenleri neler olabilir? Korku antropolojik olarak açıklanabilir mi? Daha önce okuduğunuz öykü/romanlardan korkunun kaynağı ile ilgili örnek verebilir misiniz? Romanda korkunun nedeni nedir?
2. İstasyonlarda zaman geçirmeyi sever misiniz? Neden? İstasyonlar ile modernizm arasında nasıl bir ilişki vardır? Romanda İstasyon neyi temsil etmektedir?
3. Edebiyatta, söylencelerde ve mitolojilerde ağaçlara ve kuşlara yüklenen anlamlar nelerdir? Türkçe efsanelerde ceviz ağacı hangi özellikleri taşır? Özellikle ceviz ağacı ile ilgili ifadeleri, hikâyeleri düşünün.
"Ceviz ağacı çok değerlidir ama altında uyumayacaksın, gölgesi ağırdır. Bir de ceviz ağacının bir huyu vardır, budaklarından birisi oluşurken yakınında kim varsa, ne varsa hemencecik budağın içine resmini nakşederir. Budakla birlikte resim de büyür zamanla."
Romanda ceviz ağacının metaforik anlamı nedir?
4. Güvercin Anadolu kültüründe neleri temsil eder? Günlük dildeki ifadeler nelerdir? Romanın adı neden 'Tek kanatlı bir Kuş' olabilir?
5. Remzi Bey ve Melek Hanım'ın en belirgin özellikleri nelerdir? Roman boyunca ortaya çıkan özellikleri listeleyerek karşılaştırınız. Sizce bu karı koca toplumda belirli tipleri temsil eder mi? Batılı olmak, kültürlü olmak, hırslı olmak v.b.
6. Remzi Bey ve Melek Hanım'ın Yokuşlu'ya varmalarını engelleyen nedir? Devleti temsil eden kişilerin (Selahattin Bey ve siyah bir arabayla gelen yüksek bürokrat) bu sorun karşısındaki tavrı nedir?
7. İki farklı coğrafyayı temsil eden (batı ve batı olmayan) özellikler neler/kimlerdir?

3-4 Hafta: Orhan Pamuk Poetikası

Bu hafta Orhan Pamuk'un Benim Adım Kırmızı adlı eseri ve kuramsal bakış açısını yansıtan Saf ve Düşünceli Romancı adlı kitabı üzerinden yazarın nasıl bir poetika anlayışı olduğunu betimlemeye çalışacağız. Bu derste ayrıca kurmaca-üst kurmaca, geleneksel doğu anlatı yapısı ve batı romanı; metinler arasılık ve çok seslilik gibi kavramlar üzerinde duracağız. Dersten önce Pamuk'un hemen hemen tüm eserlerine kaynak olan Mesnevileri ve doğu anlatı geleneğinin nasıl olduğunu araştırmanız sizin metni daha kolay anlamanızda yardımcı olabilir.

Okuma Listesi

1. Benim Adım Kırmızı
2. Saf ve Düşünceli Romancı, syf 7-28 ve syf. 115-145
3. Orhan Pamuk'ta Yazıyla Kefaret, syf. 89-96

Benim Adım Kırmızı için Okuma Soruları

1. İslam minyatür sanatını nasıl etkilemiştir? Batıdaki resim sanatının gelişimi ile doğu resim sanatı anlayışı arasında ne tür farklılıklar vardır?
2. Doğru anlatı geleneğinin temel özellikleri nelerdir?
3. Orhan Pamuk Saf ve Düşünceli Romancı adlı eserinde romanın merkezinde bir düşünce olduğundan bahseder. Benim Adım Kırmızı'daki merkezde hangi karşıtlık yer almaktadır? Bu karşıtlık hangi öğeler aracılığıyla yansıtılmaktadır?
4. Mesnevi doğru anlatılarına özgü bir biçimdir. Romanda sık sık gönderim yapılan Fırdevsi'nin Şehname'si ve Nizami'nin Hüsrev ü Şirin'i ve Mevlana'nın mesnevisi ile romanın ortak özellikleri nelerdir? Yazar, hemen hemen bütün eserlerinde mesnevilere gönderim yapar ve bazen romanı mesnevi anlatısı üzerine kurgular. Sizce yazarın böyle bir metinler arası poetika kurgulamasının amacı nedir?
5. Geleneksel anlatı biçimindeki eserlerde konuşan ve aktaran sesler insanlara aittir. Oysa bu eserde anlatıcı olarak minyatür ve para gibi anlatıcılar da olduğunu görüyoruz. Romanın yapısı açısından bu tür cansız soyut anlatıcıların işlevi nedir?
6. Metnin başlarında Enişte, Kara'ya Padişah için resmettiği bir kitaptan bahseder:
“ Tıpkı senin Tebriz'deki hattatlar ve nakkaşlarla yaptığın gibi ben de bir kitap hazırlıyorum.’ dedim. ‘Benim siparişçim Âlemin Temeli Padişahımız Hazretleri'dir. Kitap gizli olduğundan Padişahımız benim için Hazinedarbaşı'ndan gizli bir para çıkarttı. Padişahımız nakkaşhanesinin en usta nakkaşlarıyla tek tek anlaştım. Onların biri bir köpeği, kimine bir ağacı, kimine kenar süsleriyle ufuktaki bulutları, kimine atları resimletiyordum. (...) Para'yı resmettirdiysem küçümsemek içindir, Şeytan'ı ve Ölüm'ü korkuyoruz diye koydum’ ” (s. 32). Sonunda ise Şeküre şöyle der:
“Resmedilemeyecek bu hikâyeyi, belki yazar diye, bu yüzden anlattım oğlum Orhan'a. Hasan'ın ve Kara'nın bana yolladığı mektupları, zavallı Zarif Efendi'nin üzerinden çıkan mürekkebi dağılmış at resimlerini çekinmeden verdim. Her zaman asabi, huysuz ve mutsuzdur ve sevmediklerine haksızlık etmekten hiç korkmaz. Bu yüzden Kara'yı olduğundan şaşkın, hayatlarımızı olduğundan zor, Şevket'i kötü ve beni olduğumdan güzel ve edepsiz anlatmışsa sakın inanmayın Orhan'a. Çünkü hikâyesi güzel olsun da inanalım diye kıvrımayacağı yalan yoktur.” (s. 438)
Bu bölümler romanın anlatı kurgusu açısından nasıl bir üst kurmaca metni oluşturmaktadır?
7. Yaşar Kemal'in poetika anlayışı ile karşılaştırıldığında Orhan Pamuk'un poetikası ne tür farklılıklar taşımaktadır?

5-6. Hafta: Bilge Karasu Poetikası

Bu haftaki dersimizde Bilge Karasu'nun iki metninden yola çıkarak yazarın nasıl bir poetika anlayışı olduğunu betimlemeye çalışacağız. Metinler üzerinde çalışırken ayrıca felsefi-antropolojik kurgu; geleneksel-yaratıcı kurgu karşıtlığı; estetik öğe ve estetik amaç gibi kavramları da tanıyacağız.

Okuma Listesi:

1. Kısmet Büfesi (Turan Erol'un Bir Gençlik Resmi Üzerine: Akdenizi Anar/ Arar Bir Metin ve Kısmet Büfesi ya da Çeken Küçülen Bir Kadın Üzerine Metin)

2. Göçmüş Kediler Bahçesi
3. Nurdan Gürbilek, Büyümenin Tarihi, syf 77-92
4. Nasıl Söylüyorsam Öyleyimdir.

Kısmet Büfesi İçin Okuma Soruları

1. Bilge Karasu genel olarak eserlerine öykü veya roman yerine 'anlatı, kısa metin, uzun metin' demeyi tercih etmektedir. Neden?
2. Turan Erol'un Bir Gençlik Resmi Üzerine adlı metin üç düşey eksende okunmaktadır: 1. Ortada yer alan ve 'Yüzüne bir gülün gölgesi düşüyor' diye başlayan eksen 2. Metnin solunda düşey akan eksen ve metnin sağında düşey akan metin. Yazarın sayfayı bu biçimde kullanmasının amacı ne olabilir? Okuma ve anlamlandırma açısından bu sayfa biçiminin işlevi ne olabilir?
3. Kısmet Büfesi öyküsündeki temel karşıtlıklar nelerdir? Bu karşıtlıkların metnin anlamına katkısı nedir?
4. Kısmet Büfesi'ndeki metinlerde ve özellikle Kısmet Büfesi adlı öyküde ilk çağ resmi ile fotoğraf arasında ve resim ile yazı arasında bir ilişki kurar. Bu ilişkiden yola çıkarak metnin estetik amacı nedir? Genel olarak bu ilişkiden yola çıkarak yazar nasıl bir poetika öngörmektedir?
5. Kısmet Büfesi adlı öykünün diğer adı 'Çeken Küçülen Bir Kadın Üzerine Metin'dir. Bu adlandırmanın metnin içeriği ile olan ilişkisi nedir?
6. Kısmet Büfesi'nde metnin birden fazla biçimde okunmasını sağlayan özellikler nelerdir?

Göçmüş Kediler Bahçesi İçin Okuma Soruları

1. Göçmüş Kediler Bahçesi 12 saatin masala ve ana metinden oluşan ikili bir akış taşımaktadır. Masallar ile ana metin arasında nasıl bir bağ vardır?
2. Masallar nasıl bir düzen ile yerleştirilmiştir? Zamansal? Mekansal?
3. Tüm masalarda ortak olan temel karşıtlar nelerdir? Özellikle Avından El Alan, Dehlizde Giden Adam, Usta Beni Öldürsen e masalları üzerinde düşünerek çalışabilirsiniz.
4. Dehlizde Giden Adam, Bir Ortaçağ Abdalı ve Bir Başka Tepe gibi öykülerde mekânın işlevleri nelerdir? Dehlizde gitmek, tepeye tırmanmak ve bir ortaçağ kalıntısı tarihi mekânda bulunmak eylemleri ile insanın kendini tanıması, varlığını sorgulaması arasında nasıl bir benzerlik kurulabilir?
5. Kitabın son bölümünde yer alan 'Masalın da Yırtılıverdiği Yer' adlı metne göre yazarın poetikasını nasıl tanımlayabiliriz?
6. Metinlerin başında ve bazen sonunda yer alan epigrafların işlevi nedir?

7-8. Hafta: Leyla Erbil Poetikası

Bu hafta Leyla Erbil'in Cüce ve Karanlığın Günü adlı eserleri üzerinde çalışarak yazarın nasıl bir yazınsallık anlayışı olduğunu betimlemeye çalışacağız. Eserleri çalışırken ayrıca romanda gerçeklik ve kurmaca karşıtlığı ve bu konudaki farklı görüşleri ele alacağız.

Okuma Listesi

1. Cüce
2. Karanlığın Günü
3. Leyla Erbil ile söyleşiler

Cüce için Okuma Soruları

1. Metinde kaç anlatıcı var? Farklı biçimlerde sunulan metinlerin birbirleriyle bağlantısı nasıldır?
2. Metnin üst kurmacası nedir?
3. Metinde temel karşıtlıklar nelerdir?
4. Resimlerle metnin arasındaki anlamsal ilişki nedir?
5. Cüce metaforu metinde neye/ nelere karşılık gelmektedir?

Karanlığın Günü için Okuma Soruları

1. Romandaki anlatıcı Neslihan'ın anlattığı farklı mekan ve kişilerle ilgili iki akışı bulunmaktadır. Bunlardan ilki Neslihan'ın annesinin gittikçe demans oluşu ve hafızasını yitirmesi; diğeri ise Yıldız'ın evindeki gazeteci ve yazarların toplantısı ve birbirleriyle olan sosyal ve cinsel ilişkileriyle ilgilidir. Her iki anlatıyı birbirine bağlayan kurgu nasıldır?
2. Tarihsellik, hafıza ve aydın olma gibi kavramlar Türkiye tarihi açısından hangi bakış açılarıyla ele alınmaktadır? Nejdet, Neslihan ve Turhan'ın tarih ve hafıza hakkındaki görüşleri üzerinde çalışınız.
3. Apartman boşluğu ve güvercin metaforları metinde kime/neye karşılık gelmektedir? Cumhuriyet, darbe, ve aydın sorumluluğu ve birey gibi sosyal kavramlardan yola çıkarak yanıtlayabilirsiniz.
4. Metni 1930'lardan 1980'lere doğru bir süreç içinde kurgulayabilmek için ne tür kaynaklar kullanılmıştır?
5. Metindeki farklı imla işaretleri metnin anlamını nasıl etkilemektedir?

9-10. Hafta: Hasan Ali Toptaş Poetikası

1. Kayıp Hayaller Kitabı
2. Uykuların Doğusu
2. Romanda Varoluşun Romanı, Efendime Söyleyeyim, syf 309-316

Kayıp Hayaller Kitabı için Okuma Soruları

1. Romanda Kevser'in hikayesi nasıldır? Bu hikaye roman içinde farklı kurgularla neden tekrarlanmaktadır?
2. Roman boyunca anlatıcıların birbirine dönüştüğünü anlamamızı sağlayan ipuçları nelerdir?
3. Romanda Kevser ve torbası neyi/neleri temsil etmektedir?
3. Romanın üst kurmacası nasıldır?
4. Romanda zaman ve olay akışı geleneksel anlatıdan hangi yönlerden farklıdır?
5. Roman doğu anlatı geleneğinin hangi özelliklerine gönderim yapmaktadır?

11-12. Hafta Ferit Edgü Poetikası: Bu hafta Ferit Edgü poetikasıyla birlikte felsefe-yazın ve görsel sanatlarla yazın arasındaki ilişki üzerinde duracağız.

Okuma Listesi

1. Avara Kasnak
1. Negatif diyalektik ne demektir? Olumsuzlama eylemi ne tür felsefi sonuçlar doğurur? (Bu konuda Adorno'nun Negatif Diyalektik çalışmasına başvurabilirsiniz).
2. Yazar
2. Biçimler, Renkler, Sözcükler
3. Tüm Ders Notları

1. Avara Kasnak için Okuma Soruları

1. Negatif diyalektik ne demektir? Olumsuzlama eylemi ne tür felsefi sonuçlar doğurur? (Bu konuda Adorno'nun Negatif Diyalektif çalışmasına başvurabilirsiniz).
2. Yazar Avara Kasnak 'ben' 'zaman' ve 'varlık' kavramlarıyla ilgili hangi sorunları dile getiriyor? Bu bölümdeki avara kasnak metaforu neyi/neleri temsil ediyor?
3. Başlı Boş metinler bölümünde 'baba-oğul' karşıtlığı nasıl kurulmuştur? Bu ilişki nasıl betimlenmektedir?
4. Olumsuz metinlerde olgular (gerçekler) değil varsayımlar üzerinden bir anlatı kurulmaktadır? Olumsuzlama ile anlatı aktarımının amacı nedir?

Biçimler Renkler Sözcükler için Okuma Soruları

1. Yazar resim ve yazı arasında ne tür benzerlikler olduğunu öngörmektedir? Resim yazmak ve resim çizmek eylemleri ile ne kastedilmektedir?
2. Yazara göre sanatlar arası bir poetika mümkün mü? Neden?

13. Hafta: Aslı Erdoğan Poetikasi: Bu hafta Aslı Erdoğan poetikasi çalışırken alegori, metaphor ve metonomi gibi yazınsallığa özgü söz sanatları üzerinde duracağız.

Okuma Listesi

1. Taş Bina ve Diğerleri
3. Yazarın Söyleşileri

Taş Bina ve Diğerleri İçin Okuma Soruları

1. Anlatılarda 'taş' 'taş bina' ve 'cezaevi' üzerinden kurulan metaforlar neyi/neleri temsil etmektedir?
2. Anlatı alegorik midir? Neden?
2. Anlatılar soyut bir eksiltme ilişkisi (metonomi) üzerine kurulmuştur. Bu eksiltme ilişkisi nasıldır?

14. Hafta: Roman ve yazınsallık üzerine farklı kuramların genel bir karşılaştırması:

Son dersimizde bugüne kadar çalıştığımız yazarların poetika anlayışlarının genel bir karşılaştırmasını yapacak ve yazarların yazınsallık yaratma biçimlerini modernist ve post modernist dönem yazın kuramları açısından değerlendireceğiz.

Okuma Listesi

1. Açık Yapıt, Umberto Eco
2. Anlatı Ormanlarında Altı Gezinti , Umberto Eco
3. Don Kişot'tan Bugüne Roman, Jale Parla

Yararlanılan Kaynaklar

Adorno, Theodor. 2004. Edebiyat Yazıları. İstanbul: Metis Yayınları

Bakhtin, M. 1981. The dialogic imagination. Austin: University of Texas Press

Bakhtin, M. 2015. Dostoyevski poetikasının sorunları. (Çev.) Cem Soydemir. Metis Yayınları.

- Bakhtin, M. 2017. Karnavaldan romana. (Çev.) Cem Soydemir. 3. Baskı. Ayrıntı Yayınları.
- Chatman, Seymour. 2008. Öykü ve Söylem. İstanbul: De ki Yayınları
- Cömert, Bedrettin. 2013. Estetik. Ankara: De ki Yayınları
- Derrida, J. 2011. Gramatoloji. Bigesu Yayıncılık.
- Eagleton, Terry. 2013. Edebiyat Nasıl Okunur. İstanbul: İletişim Yayınları
- Eco, Umberto. 1979. The role of the reader: Explorations in the semiotics of texts. Bloomington: Indiana University Press.
- Kristeva, J., Leon S. Roudiez, Thomas Gora Roudiez & Alice Jardine. (1981). Desire in Language. *Journal of Aesthetics and Art Criticism* 40 (1):93-94
- Kristeva, Julia and Moi, Toril. (1986). 'Word, dialogue and novel'. In *The Kristeva Reader*. (ed. Toril Moi) Oxford: Basil Blackwell.
- Lenoir, Béatrice. 2003. Sanat Yapıtı. İstanbul: YKY
- Moran, Berna. 1972. Edebiyat Kuramları ve Eleştiri. İstanbul : İletişim Yayınları
- Rifat, Mehmet. 2011. Metnin Sesi. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları
- Schneider, M. Okumak ve Anlamak: Edebiyatta psikanaliz
- Todorov, Tzvetan. 2002. Poetika. İstanbul: Metis Yayınları
- _____ 2010. Edebiyat Kavramı. İstanbul: Sel Yayıncılık
- 1995. Yazın Kuramı: Rus Biçimcilerin Metinleri. İstanbul: YKY